

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
Кликните да бисте почели унос текста.
1. Датум и орган који је именовао комисију 27.04.2016. Наставно-научно веће Филолошког факултета у Београду
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
1. др Јован Делић, редовни професор Српске књижевности 20.века, 15.07.2009, на Филолошком факултету у Београду
2. др Александар Јерков, ванредни професор Српске књижевности 20.века, 11.01.2011,
3. др Бојан Јовић, научни саветник Института за књижевност и уметност, 27.3.2013.
4. Кликните да бисте почели унос текста.
5. Кликните да бисте почели унос текста.
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
Кликните да бисте почели унос текста.
1. Име, име једног родитеља, презиме: Слободанка, Чедо, Шаренац
2. Датум рођења, општина, република: 29.11.1974., Требиње, Босна и Херцеговина
3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 12.12.2007., Београд, Елементи фантастике у српском роману (1957-1962): М. Лалић, В. Десница, М. Булатовић, М. Ковач
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Наука о књижевности, српска књижевност 20.века
III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Поетика прозе Горана Петровића
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ: Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.
Докторска дисертација Слободанке Ч. Шаренац <i>Поетика прозе Горана Петровића</i> обухвата 598 страна компјутерски штампаног текста и рашчлањена је у 14 делова: 1. Циљеви истраживања (1-4); 2. Преглед развоја савремене српске прозе (4-29); 3. Постмодернизам (29-64); 4. Савети за лакши живот (64-76); 5. Атлас описан небом (76-216); 6. Острво и околне приче (216-235); 7. Опсада цркве Светога Спаса (235-395); 8. Ситничарница Код Срећне руке (395-481); 9. Збирка приповедака Ближњи (481-498); 10. Збирка приповедака Разлике (498-510); 11. Збирка записа Претраживач (510-521); 12. Испод таванице која се љуспа (521-572);

13. Закључак рада (572-587); 14. Библиографија (587-598).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Предмет докторске дисертације је прозно дело Горана Петровића, једног од најзначајнијих савремених српских прозних писаца велике међународне репутације; писца који је донео велике иновације и на плану фантастике, и на плану односа према постмодернизму. Циљ истраживања је да се сагледа место прозе Горана Петровића у контексту српске прозе после Другог светског рата, а потом у контексту постмодернизма. Зато је дат преглед развоја српске прозе после Другог светског рата, а потом је понуђена слика постмодернизма у српској књижевности. Кандидаткиња се ослањала на постојеће радове, посебно на радове А. Јеркова. Кандидаткиња запажа елементе постмодернизма у српској прози 60-их, па конституисање и доминацију постмодернистичке прозе у 80-им и 90-им годинама двадесетог века, а прати поетичке трансформације почетком 21 века. Да би се све то описало, требало је прво представити постмодернизам и особине постмодернистичке поетике, а затим описати постмодернизам у Срба, при чему је посебно место дато Хазарском речнику Милорада Павића. Књижевно дело Горана Петровића подељено је у три фазе. Првој припада кратка проза Савети за лакши живот (1989) и Атлас описан небом (1993). Ту се већ препознају елементи постмодернистичке поетике, али и формирање пишчевих индивидуалних особености. Уочавају се интертекстуалне везе са прозом Хулиа Кортесара и критички однос према савременој цивилизацији. Посебно се скреће пажња на присну релацију с прозом Милорада Павића. То је нарочито видљиво у наслову романа и у улози коју добија читалац. Кандидаткиња упућује и на поређење са Данилом Кишом нарочито на плану тежње ка енциклопедијском идеалу приповедања. Друга фаза је нарочито богата и њој су посвећена три поглавља дисертације. Тој фази припадају приповетке у збирци Острво и околне приче и романи Опсада цркве Светог Спаса и Ситничарница Код Срећне руке. Карактерише је снажније присуство елемената постмодернистичке поетике, проблематизовање историјске истине, употреба фантастике и увођење нових тема. Уводи се тема односа приче и историје, нарочито у Опсади цркве Светог Спаса: прича добија повлашћени положај. Прича је неуништива; на њој почиње стварање и обнова света. Успостављају се интертекстуалне везе са Библијом, а прича о Жичи постаје прича о симболу српске државе и духовности. Кандидаткиња наглашава присуство средњовековне и фолклорне фантастике у роману. Покреће се и низ поетичких питања: конституисање уметничке стварности, проблем ауторства и оригиналности дела, моћ приче. Посебна пажња је посвећена мотиву прозора и аутопоетичким коментарима. Доминантно је присуство постмодернистичке поетике кандидаткиња открива у Ситничарници: читаоци постају ликови романа и сугерише се идеја отвореног дела. Читање је повезано са фантастиком. И овде се тематизују Вавилонска библиотека, енциклопедија, огледало и палимпсест. Мотивима врта и једнорога успоставља се мрежа интертекстуалних веза. Трећа фаза обухвата збирке приповедака Ближњи (2002) и Разлике (2006), збирку есеја Претраживач (2007) и роман Испод таванице која се љуспа (2010). У овој фази кандидаткиња уочава постепено удаљавање од постмодернистичке поетике; долази до увођења гротескних и апсурдних ситуација у приповедање. Заокрет представља збирка приповедака Ближњи. Аутор показује више интересовања за савремени живот и догађаје. Збирка приповедака Разлике означава превазилажење постмодернистичке поетике. Инсистира се на метафорама и симболима. Уводе се религијске теме у друштвену стварност 90-их година и у први план долази патња жене у ужасним временима. Збирка записа Претраживач открива Петровићеву склоност ка есеју у форми новинског текста. Уочљив је критички, па и сатирични однос писца према свету. Провлачи се кроз књигу пишчева вера у књижевност као уметност способну да ствара нове и различите светове и да се стварањем супротстави разарању и злу. Роман Испод таванице која се љуспа проширује истоимену причу из збирке Разлике. Историјски догађаји постају оквир личних прича.

Насловна слика добија наглашену симболичку димензију. Горан Петровић је у разним фазама свога развоја мењао однос према постмодернистичкој поезији стварајући свој препознатљив стваралачки пут.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији

1. „Фантастички код текста у роману *Пролећа Ивана Галеба* Владана Деснице“, Зборник Матице српске за књижевност и језик, књ. 57 (2009), св.2, стр. 393-397

уз напомену: 2. „Симболичко – метафорички слој романа *Црвени петао лети према небу* Миодрага Булатовића“, Зборник Матице српске за књижевност и језик, књ. 57 (2009), св. 1, стр. 145-153

Навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Кликните да бисте почели унос текста.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Докторска дисертације мр Слободанке Шаренац поштује начело појединачности, индивидуалности и аутономије књижевног дела. Зато је дисертација рашчлањена према насловима Петровићевих књига и прати их у хронолошком низу. Тако је поштован и принцип хронологије, па је могуће пратити промене у Петровићевом опусу. Када се имају у виду ова полазишта, онда се може закључити да је дисертација компонована логично и доследно. Прво се постављају циљеви истраживања, а онда се описује контекст у којим се сагледава Петровићева проза, односно даје се коректан преглед развоја српске прозе после Другог светског рата. Посебно се расправља о постмодернизму, па о постмодернизму у српској књижевности. Тиме је успостављен контекст у којем ће се посматрати проза Горана Петровића. Од четвртог закључно са дванаестим поглављем разматрају се појединачна Петровићева уметничка дела, њихов однос према постмодернизму и тематизација поетичких питања. Показује се да свако Петровићево дело има наглашену метапоетску функцију и високу аутопоетичку самосвест писца. Посебну пажњу кандидаткиња је поклонила романима Атлас описан небом, Опсада цркве Светог Спаса и Ситничарница Код Срећне руке. Роман Испод таванице која се љуспа показује динамику односа жанрова у Петровићевој прози, односно процес трансформације приповетке у роман. Кандидаткиња је дала врло богату слику српске прозе после Другог светског рата, описала начела постмодернистичке поезике и слику постмодернизма у српској књижевности. Потом је врло опширно анализирала појединачна Петровићева остварења у хронолошком низу, успоставивши слику развоја Петровићеве прозе и тематизацију поетичких питања. Са сваким делом је наново постављено питање односа према постмодернизму. У закључку рада сажето су изложени резултати истраживања. Наведено је укупно 168 библиографских јединица, од чега 9 јединица изворне литературе, 58 јединица критичке литературе о Горану Петровићу, 5 јединица „такозване додатне литературе цитиране у раду“ и 96 јединица опште литературе. Из прегледа наслова следи закључак да се кандидаткиња лепо обавестила о критичкој литератури о Горану Петровићу, а посебно о општој литератури о постмодернизму. Кандидаткиња је успоставила визију развоја српске прозе после Другог светског рата, места и значаја постмодернизма у том развоју и односу Горана Петровића, и сваког његовог дела појединачно, према постмодернизму, а нарочито према Милораду Павићу и његовом Хазарском речнику.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

НАПОМЕНА: Навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Кандидаткиња је добро изучила грађу, обавестила се о критичкој литератури о Горану

Петровићу и о литератури о постмодернизму, успоставила књижевноисторијски и поетички контекст понудивши анализу сваког Петровићевог дела појединачно и опуса у целини. Опредељење за анализу појединачних дела довело је до преобимности рада, што може бити и доказ настојања кандидаткиње на исцрпности анализе. Наравно, у фази приређивања рукописа за штампу има простора за његово сажимање и стилско дотеривање.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

На основу увида у сваки део ове обимне дисертације и у дисертацију у целини, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета у Београду да прихвати докторску дисертацију Слободанке Ч. Шаренац *Поетика прозе Горана Петровића* и овај реферат као њену позитивну оцену, те да омогући кандидаткињи усмену одбрану пред овом комисијом.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Јован Делић, редовни професор Филолошког факултета у
1. Београду

др Александар Јерков, ванредни професор Филолошког факултета
2. у Београду

др Бојан Јовић, научни саветник Института за књижевност и
3. уметност